

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ Голови Правління
ПАТ «НАСК «ОРАНТА»
«15» серпня 2017 року № 337
Голова Правління
_____ Грищенко В.М.

**ПРАВИЛА
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ
ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ
(морського внутрішнього та інших видів водного транспорту)
№ 116 (нова редакція)**

Київ 2017

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Ці Правила добровільного страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту) (далі - Правила), розроблені відповідно до вимог Цивільного кодексу України, Закону України «Про страхування» та інших законодавчих актів України.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ОРАНТА» (далі - Страховик) відповідно до цих Правил укладає договори добровільного страхування водного транспорту (далі - договори страхування) з юридичними та дієздатними фізичними особами (далі - Страхувальник).

Страхувальником може бути юридична особа або дієздатна фізична особа, яка має майновий інтерес відносно засобу водного транспорту, що не суперечить законодавству України.

Договір страхування – письмова угода між Страховиком і Страхувальником, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній у договорі страхування Страхувальником, на користь якої укладено договір страхування, на умовах, визначених у договорі страхування, а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови договору страхування.

Факт укладення договору страхування може посвідчуватися страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою договору страхування.

Умови страхування визначаються при укладанні договору страхування і можуть бути змінені (виключені або доповнені) за згодою сторін до настання страхового випадку за умови, що такі зміни не суперечать законодавству України.

Договір страхування може містити інші положення, що не передбачені цими Правилами, якщо такі положення відповідають цим Правилам і не суперечать законодавству України.

У цих Правилах терміни та визначення вживаються у таких значеннях:

Засіб водного транспорту (далі – ЗВТ, судно) - це самохідна чи несамохідна плавуча споруда, що використовується з метою судноплавства на водних шляхах. ЗВТ використовуються для:

- для перевезення вантажів, пасажирів, багажу і пошти, для рибного чи іншого морського промислу, розвідки і добування корисних копалин, рятування людей і суден, що зазнають лиха на морі, буксирування інших суден та плавучих об'єктів, здійснення гідротехнічних робіт чи піднімання майна, що затонуло в морі;
- для несення спеціальної державної служби (охорона промислів, санітарна і карантинна служби, захист моря (водойм) від забруднення тощо);
- для наукових, навчальних і культурних цілей;
- для спорту;
- для інших цілей, пов'язаних з наданням будь – яких оплачуваних послуг.

Маломірний засіб водного транспорту (далі – МЗВТ) - це самохідна чи несамохідна плавуча споруда, що використовується для відпочинку, занять туризмом, спортом або для інших цілей, не пов'язаних з наданням будь – яких оплачуваних послуг.

ЗВТ складається з корпусу самохідної або несамохідної споруди з настройками чи рубками, який включає приміщення ЗВТ (оздоблення, ізоляція, проводка), пристрої та системи, механізми, котли, дизель-генератори, інше обладнання та спорядження ЗВТ, в тому числі рятувальні шлюпки та плоту.

Застрахований засіб водного транспорту (далі – застрахований ЗВТ, застраховане судно) – ЗВТ, прийнятий на страхування та зазначений у договорі страхування.

Додаткове обладнання ЗВТ (далі – ДО) - додатковим обладнанням ЗВТ визнаються будь-які від’ємні та невід’ємні поліпшення ЗВТ або його частин, що мають самостійну вартість та цінність, та встановлюються Страхувальником після придбання ЗВТ у власність (володіння/користування). Додатковим обладнанням можуть бути частини та деталі, які приймають участь в плаванні (додаткове навігаційне обладнання, двигуни, додаткові плавзасоби тощо) так і такі, що не приймають участь в процесі плавання ЗВТ (рятувальне обладнання, комп’ютерні системи, сигналізація, оздоблення корпусу тощо). При страхуванні МЗВТ до додаткового обладнання включається також навісний руховий прилад (мотор).

Абандон – відмова Страхувальника від своїх прав на застрахований ЗВТ на користь Страховика з метою отримання від нього повної страхової суми.

Загальна аварія - збитки, яких зазнано внаслідок зроблених навмисно і розумно надзвичайних витрат або пожертвувань з метою врятування судна, фрахту і вантажу, що перевозиться на судні, від загальної для них небезпеки. Загальна аварія розподіляється між судном, фрахтом і вантажем пропорційно їх вартості.

Окрема (незагальна) аварія - збитки, що не відносяться до загальної аварії визнаються окремою (незагальною) аварією (аварією частковою). Такі збитки не підлягають розподілу між судном, вантажем і фрахтом. Їх несе той, хто їх зазнав, або той, хто несе відповідальність за їх спричинення.

Власник – суб’єкт права власності або особа, яка здійснює відносно закріпленого за нею ЗВТ права, до яких застосовуються правила про право власності.

Судновласник – юридична або фізична особа, яка експлуатує ЗВТ від свого імені, незалежно від того, чи є вона власником ЗВТ, чи використовує його на інших законних підставах.

Вигодонабувач – юридична особа або фізична особа, яка може зазнати збитків унаслідок настання страхового випадку, та призначається Страхувальником для отримання страхових відшкодувань за договором страхування.

Диспаша - документ, що встановлює наявність загальної аварії, містить розрахунок і розподіл збитків за нею між учасниками морського підприємства пропорційно до вартості ЗВТ, вантажу та фрахту.

Диспашер – особа, яка володіє знаннями й досвідом у галузі морського права і залучається для встановлення наявності загальної аварії і складення розрахунку за її розподілом (диспаші).

Договір чартеру (фрахтування) ЗВТ – договір, укладений на певний час між судновласником і фрахтувальником, відповідно до якого судновласник зобов’язується за обумовлену плату (фрахт) надати судно фрахтувальнику для перевезення пасажирів, вантажів та для інших цілей торговельного мореплавства на певний час.

Надане фрахтувальнику судно може бути укомплектоване екіпажем (тайм-чартер) або не споряджене і не укомплектоване екіпажем (бербоут-чартер).

Дійсна вартість ЗВТ – вартість ЗВТ, що дорівнює ринковій вартості ЗВТ на момент укладення договору страхування (з урахуванням зносу та інших факторів, що впливають на ринкову вартість). Ринкова вартість ЗВТ (його складових) - вартість, за яку можливе відчуження ЗВТ (його складових) на ринку подібних ЗВТ (його складових) на дату оцінки за угодою, укладеною між покупцем і продавцем, після проведення належного маркетингу за умови, що

кожна зі сторін діяла зі знанням справи, розсудливо і без примусу.

Екіпаж – капітан, інші особи командного складу і суднова команда.

Пропажа ЗВТ безвісти – ЗВТ вважається пропалим безвісти, якщо від ЗВТ не надходило ніяких відомостей протягом строку, який в два рази перевищує строк, який необхідний в звичайних умовах для переходу від місця, де було отримано останнє повідомлення від ЗВТ до порту призначення. Строк, необхідний для визнання ЗВТ пропалим безвісти не може бути меншим одного місяця і більшим трьох місяців з моменту отримання останнього повідомлення від ЗВТ, в умовах воєнних дій не може бути меншим шести місяців.

Повна загибель ЗВТ - конструктивна повна загибель чи фактична загибель, а саме:

Конструктивна повна загибель - такий характер пошкодження ЗВТ, який унеможливило його подальшу експлуатацію, а відновлення ЗВТ в стані, в якому воно знаходилось на момент виникнення такого пошкодження, є економічно недоцільним, тобто витрати на рятування ЗВТ, його транспортування до місця призначення, а також витрати на його ремонт і відбудову перевищують вартість такого ЗВТ у непошкодженному стані.

Фактична загибель – подія, в результаті якої ЗВТ повністю знищене або оголошене пропалим безвісти.

Клас водного транспорту – це розряд, до якого відноситься ЗВТ згідно з правилами класифікації чи побудови певного класифікаційного товариства (реєстру).

Класифікаційне товариство (реєстр) – спеціалізована установа, що займається класифікацією ЗВТ, технічним наглядом під час їх будування й експлуатації та іншими питаннями.

Ліхтерна операція – транспортування до порту частини вантажу водного транспорту ліхтером (тип баржі).

Морський лоцман (далі - лоцман) - особа, яка має посвідчення морського лоцмана відповідної кваліфікаційної категорії, є спеціалістом із судноплавства у визначеному районі лоцманського проведення і надає рекомендації капітану судна під час управління судном.

Морське підприємство – рейс або період часу, протягом якого майно (ЗВТ, вантаж, багаж), а також життя членів екіпажу та пасажирів ЗВТ наражається на морську небезпеку.

Морський протест – письмова заява капітана ЗВТ з метою забезпечення доказів для захисту прав та законних інтересів судовласника у разі, коли у період плавання або стоянки ЗВТ мала місце подія, що може бути приводом для пред'явлення судовласнику майнових вимог. Заява про морський протест повинна містити опис обставин події і заходів, вжитих капітаном для забезпечення цілості довіреного йому майна.

Реквізиція – примусове відчуження чи тимчасове вилучення державою майна фізичних чи юридичних осіб із відшкодуванням його вартості, що застосовується в надзвичайних обставинах.

Страхова сума – визначена договором страхування грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов договору страхування зобов'язаний провести виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку. Страхова сума, що зменшена на суму попередніх страхових відшкодувань, є граничною сумою виплати.

Страховий випадок – подія, передбачена договором страхування, яка відбулася, і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику та/або Вигодонабувачу.

Страховий платіж (страхова премія) – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний

сплатити Страховику згідно з умовами договору страхування.

Страховий ризик – певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

Суперінтендант – особа, призначена судовласником для нагляду за ремонтом ЗВТ.

Сюрвейєр – кваліфікований експерт, який за дорученням Страховика чи Страхувальника здійснює огляд ЗВТ на момент укладення договору страхування, а також визначає характер та розмір завданих збитків у разі настання страхового випадку за умовами договору страхування.

Франшиза – визначена умовами договору страхування частина збитку, що не відшкодовується Страховиком. Франшиза може встановлюватися як в абсолютному розмірі, так і у відсотках страхової суми.

Фрахт – перевізна плата, що сплачується за перевезення вантажів чи пасажирів водним транспортом, або плата за використання ЗВТ чи його частини.

Фрахтувальник – сторона у договорі фрахтування, яка пред'являє вантаж до перевезення морем у порт призначення.

ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

Предметом договору страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням засобами водного транспорту, їх машинами та обладнанням.

На підставі цих Правил на страхування приймаються ЗВТ з їхніми машинами та обладнанням, у тому числі ті, що будуються, а також непередбачені витрати Страхувальника, що виникли в процесі експлуатації цього ЗВТ.

На підставі цих Правил на страхування приймаються:

ЗВТ у морехідному та технічно справному стані.

ЗВТ, що будуються або ремонтуються – на період будівництва або ремонту.

ЗВТ під час відстою (консервації, зберігання) або транспортування.

Додаткове обладнання ЗВТ (далі – ДО) – устаткування та оснащення ЗВТ, що не входить до комплектації заводу-виробника. Перелік застрахованого ДО зазначається в договорі страхування.

Майно, що постійно або тимчасово знаходиться на судні, але не приймає участь в процесі плавання, що має споживний характер та належить судовласнику, членам екіпажу або пасажиром (наприклад, побутова техніка, посуд, персональні комп'ютери, одяг, автомобілі тощо).

ЗВТ, щодо яких укладається договір страхування, за винятком маломірних суден, яхт та водних суден, які знаходяться на ремонті, переобладнанні, перебудові та в процесі будівництва, повинні мати класифікацію в одній з класифікаційних компаній. Зареєстровані в класифікаційних компаніях судна повинні відповідати вимогам, що пред'являються до технічних характеристик та віку суден.

Страхування за цими Правилами здійснюється у разі виконання щодо ЗВТ таких умов:

ЗВТ може здійснювати плавання з лоцманом або без нього, здійснювати ходові випробування, буксируватись, а також надавати допомогу та/чи буксирувати судна чи плавзасоби, що

заснають лиха. На час виконання буксирування ЗВТ вважається застрахованим лише за умови, що:

- буксирування ЗВТ, включаючи буксирування для навантаження чи розвантаження, є звичайною практикою (вимагається місцевими звичаями);
- ЗВТ потребує допомоги і буксирується до першого безпечного порту чи безпечного місця;
- Страхувальник і/або судновласник чи фрахтувальник ЗВТ уклали договір на виконання застрахованим ЗВТ буксирування іншого судна за обов'язкової умови попередньої згоди Страховика на таку операцію.

Якщо при експлуатації ЗВТ виникає необхідність його навантаження в морі з іншого ЗВТ чи розвантаження в морі на інше ЗВТ, яке не є засобом для роботи в гавані чи у прибережній зоні, Страхувальник зобов'язаний заздалегідь письмово узгодити зі Страховиком додаткові умови страхування, включаючи внесення додаткового страхового платежу. Інакше збитки при повній загибелі чи пошкодженні ЗВТ чи будь-яка відповідальність за інше ЗВТ, що настали в результаті таких вантажно-розвантажувальних робіт, у т.ч. під час зближення ЗВТ, їх насування борт на борт чи розходження, не підлягають страховому відшкодуванню.

Якщо ЗВТ перебуває у рейсі (з вантажем чи без нього) з метою продажу на злам, або якщо воно було продане для розбирання на металобрухт, страхове відшкодування за збитки від повної загибелі чи пошкодження ЗВТ, що настали під час такого рейсу, обмежується ринковою вартістю ЗВТ як металобрухту на момент настання страхового випадку. При цьому Страхувальник зобов'язаний заздалегідь письмово узгодити зі Страховиком додаткові умови страхування такого рейсу, в т.ч., але не обмежуючись цим - вартість ЗВТ і страховий платіж.

Як на початок дії договору страхування, так і впродовж усього строку страхування Страхувальник/судновласники зобов'язані забезпечити:

- наявність і збереження діючого Класу ЗВТ, встановленого Класифікаційним товариством, узгодженим зі Страховиком;
- дотримання накладених Класифікаційним товариством рекомендацій, вимог або обмежень, що стосуються мореплавства чи підтримання ЗВТ у морехідному стані у терміни, визначені Класифікаційним товариством.

У разі порушення чи невиконання Страхувальником/судновласником рекомендацій, вимог або обмежень згідно з п. 2.5.4 Правил, дія договору страхування припиняється від дати такого порушення чи невиконання, якщо інше не узгоджено письмово. При цьому, якщо на зазначену дату ЗВТ перебуває в морі, дія договору страхування може бути подовжена до прибуття ЗВТ до наступного порту.

Страхувальник/судновласники зобов'язані інформувати Класифікаційне товариство про будь-яку подію щодо пошкодження ЗВТ та виконувати отримані від нього рекомендації з ремонту ЗВТ чи з інших необхідних дій.

Якщо Страховик вирішить звернутися за інформацією, відомостями чи за документами безпосередньо до Класифікаційного товариства, Страхувальник зобов'язаний сприяти цьому і надати йому необхідні для цього повноваження.

Якщо ЗВТ зазнав пошкоджень, які, за заявою Страхувальника, визнаються Класифікаційним товариством такими, що не призводять до втрати морехідності, Страховик може узгодити

прямування ЗВТ до найзручнішого для усунення пошкоджень місця або продовження рейсу ЗВТ з частково здійсненим ремонтом до найближчого порту чи до кінцевого пункту маршруту.

В договорі страхування можуть бути зазначені інші умови чи внесені зміни до зазначених умов.

СТРАХОВІ РИЗИКИ ТА СТРАХОВІ ВИПАДКИ

За цими Правилами страхування ЗВТ здійснюється за однією з наступних умов:

«З відповідальністю за загибель і пошкодження». При страхуванні на цих умовах відшкодуванню підлягають:

Збитки внаслідок фактичної чи конструктивної загибелі застрахованого ЗВТ або витрати на усунення пошкоджень корпусу, механізмів, машин, устаткування, що виникли в результаті ризиків, які зазначені в п. 3.2 цих Правил.

Збитки внаслідок пропажі застрахованого ЗВТ безвісти.

Збитки, витрати та пожертвування за загальною аварією у частці застрахованого ЗВТ.

Необхідні й доцільно здійснені витрати на рятування застрахованого ЗВТ.

Необхідні й доцільно здійснені витрати на запобігання, зменшення і встановлення розміру збитку, якщо збиток відшкодовується за умовами страхування.

«З відповідальністю за пошкодження». При страхуванні на цих умовах відшкодуванню підлягають:

Витрати на усунення пошкоджень корпусу, механізмів, машин, устаткування, що виникли в результаті ризиків, які зазначені в п. 3.2 цих Правил.

Необхідні й доцільно здійснені витрати на запобігання, зменшення і встановлення розміру збитку, якщо збиток відшкодовується за умовами страхування.

«З відповідальністю за повну загибель». При страхуванні на цих умовах відшкодуванню підлягають:

Збитки внаслідок повної загибелі застрахованого ЗВТ (фактичної чи конструктивної), що виникли в результаті ризиків, які зазначені в п. 3.2 цих Правил.

Збитки внаслідок пропажі застрахованого ЗВТ безвісти.

Збитки, витрати та пожертвування за загальною аварією у частці застрахованого ЗВТ.

Необхідні й доцільно здійснені витрати на рятування застрахованого ЗВТ.

Необхідні й доцільно здійснені витрати на запобігання, зменшення і встановлення розміру збитку, якщо збиток відшкодовується за умовами договору страхування.

За цими Правилами відшкодуванню підлягають збитки внаслідок повної (фактичної або конструктивної) загибелі застрахованого ЗВТ або витрати на усунення пошкоджень його корпусу, механізмів, машин, устаткування, якщо вони стали наслідком настання наступних подій (страхових ризиків):

Небезпек, пов'язаними з морським, річковим, озерним судноплавством і судноплавством в інших судноплавних водах, а саме:

несприятливих погодних умов;

зіткнення застрахованого ЗВТ з іншим водним транспортом;

зіткнення застрахованого ЗВТ з плавучими та підводними об'єктами;

зіткнення застрахованого ЗВТ з нерухомими об'єктами;

торкання ґрунту;

посадки на міліну.

Пожежі (вогню), вибуху.

Крадіжки із застосуванням насильства, заподіяної особами, які не є членами екіпажу застрахованого ЗВТ.

Вимушеного скидання обладнання та устаткування ЗВТ за борт під час експлуатації застрахованого ЗВТ.

Піратства.

Зіткнення застрахованого ЗВТ із засобами наземного транспорту, доковим або портовим обладнанням чи спорудою.

Землетрусу, виверження вулкана, удару блискавки.

Подій при навантаженні, розвантаженні чи переміщенні вантажу або палива.

Вибуху котлів, прихованого дефекту гребного, колінчастого, розподільного валів або будь-яких інших деталей і частин головного, допоміжного двигунів, палубних механізмів чи корпусу застрахованого ЗВТ.

Одночасної помилки, допущеної екіпажем чи лоцманом під час виконання своїх посадових обов'язків, що полягає у неналежному виконанні дій, які вимагаються відповідними нормативними документами, практикою експлуатації застрахованого ЗВТ (доброю морською практикою), наявними обставинами.

Неналежного виконання ремонтних робіт працівниками ремонтних служб або фрахтувальників за умови, що вони не є Страхувальниками за договором страхування.

Зіткнення застрахованого ЗВТ з літаками, гелікоптерами чи подібними об'єктами, а також предметами, що з них упали.

Дій будь-якого урядового органу в межах даних йому повноважень щодо запобігання або зменшення небезпеки забруднення чи завдання шкоди навколишньому середовищу (або загрози заподіяння), що є прямим наслідком пошкодження застрахованого ЗВТ, за умови, що такі дії урядових органів не викликані невжиттям Страхувальником чи судновласником належних заходів щодо запобігання чи зменшення небезпеки забруднення або заподіяння шкоди навколишньому середовищу.

У межах дії пп. 3.2.8-3.2.12 Правил загибель чи пошкодження застрахованого ЗВТ не повинні бути викликані відсутністю належної уваги та недотриманням всіх необхідних заходів, норм, вимог безпеки з боку Страхувальника, судновласників або суперінтендантів, чи будь-якого члена керівного складу берегових підрозділів.

За згодою сторін до п. 3.2 цих Правил можуть бути додатково включені «Військові та страйкові ризики». За цими ризиками відшкодуванню підлягають збитки від пошкодження, втрати або загибелі застрахованого ЗВТ внаслідок:

різного роду воєнних дій або військових заходів та їх наслідків, революції, повстання, заколоту або громадськими заворушеннями, спричинених ними, а також актів агресії з боку держави, що перебуває у стані війни, або тих, що спрямовані на таку державу;

захоплення, конфіскації, арешту, заборони чи затримання у випадках, передбачених п. 3.4.1 цих Правил, їх наслідків і спроб їх здійснення;

дій покинутих мін, торпед, бомб та інших покинутих знарядь війни;

дій страйкарів, робітників, що приймають участь в локауті або осіб, які приймають участь у порушенні трудової дисципліни, бунтах або громадянських заворушеннях;

терористичним актом (тероризмом), під яким розуміється дія, яка включає у себе (але не обмежуючись) застосування сили або насильства та/або загрозу застосування сили або

насильства особою або групою осіб поза залежності від того, діють вони самостійно, представляють або пов'язані з будь якою (будь якими) організацією (організаціями) або урядом (урядами), яке здійснюється у політичних, релігійних, ідеологічних або подібних цілях, включаючи намір вплинути на будь який уряд та/або залякування суспільства або його частини;

дій будь-якої особи за релігійним, ідеологічним або політичним мотивом.

Договором страхування може бути передбачено відшкодування в частці 3/4 чи інша узгоджена пропорція, зазначена у договорі страхування, за збитки, понесені Страхувальником внаслідок зіткнення застрахованого ЗВТ з іншим ЗВТ і виникнення зобов'язань за:

загибель чи пошкодження будь-якого іншого ЗВТ чи майна, виключаючи вантаж, на будь-якому іншому ЗВТ;

витрати судновласника іншого ЗВТ за загальною аварією і рятуванню майна, що перебуває на ньому; витрат судновласника іншого судна по загальній аварії і рятуванню майна, що перебуває на ньому;

витрати судновласника іншого ЗВТ на запобігання та зменшення збитків, з'ясуванню і встановленню розміру збитку.

Договором страхування може бути передбачено страхування як за окремим страховим ризиком, так і за групою страхових ризиків.

При страхуванні ЗВТ в період будування, ремонту або відстою (консервації, зберігання) він може бути застрахований на умовах поіменованих ризиків, а саме, на випадок пошкодження або загибелі внаслідок:

- пожежі;
- затоплення водою;
- удару блискавки;
- стихійних явищ;
- протиправних дії третіх осіб.

Додатково до вищезазначених ризиків судно може бути застраховане на випадок викрадення. Таке страхування можливе лише у випадку, якщо ЗВТ знаходиться у пристосованому для відстою (консервації, зберігання) місці, що охороняється належним чином.

За цими Правилами страхування МЗВТ може здійснюватися за наступними ризиками:

Аварійних випадків під час підйому та спуску на воду, перевантаженні або перестановці в процесі зберігання.

Викрадення, повна загибель або пошкодження застрахованого МЗВТ, його двигунів, та або обладнання внаслідок крадіжки зі зломом, грабежу, розбою, якщо він перебував на території/акваторії, спеціально призначеній для стоянки.

Відшкодування за фактом викрадення двигунів, обладнання та механізмів застрахованого МЗВТ здійснюється в тому випадку, якщо ці двигуни, обладнання та механізми були закріплені на застрахованому МЗВТ у спосіб, який перешкоджає їх вилученню без руйнування засобів кріплення або блокування, або запірною пристрою.

За згодою сторін договором страхування може бути передбачено страхування ризику повної

загибелі або пошкодження застрахованого МЗВТ, його частин, механізмів та обладнання при транспортуванні, що настало внаслідок дорожньо–транспортної пригоди (ДТП).

При цьому транспортування повинно здійснюватися з дотриманням наступних вимог:

Транспортний засіб та/або причіп, який перевозить застрахований МЗВТ, повинен бути спеціально призначений для перевезення цього класу/типу МЗВТ або вантажів аналогічного розміру та/або ваги.

Застрахований МЗВТ повинен бути закріплений на транспортному засобі відповідно до вимог виробника.

У процесі перевезення застрахований МЗВТ не повинен залишатися без нагляду з боку водія, Страхувальника чи його представника.

При недотриманні перерахованих вимог Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування за подією, яка сталася під час транспортування.

За цими Правилами екіпаж, а також лоцмани не вважаються судновласниками, навіть якщо вони є власниками застрахованого ЗВТ.

За згодою сторін умови страхування можуть бути змінені, доповнені або замінені іншими загальноприйнятими в міжнародній страховій практиці, якщо це не суперечить законодавству України.

Страховим випадком є передбачена цими Правилами і договором страхування подія (або декілька подій), що відбулася (відбулися) у період дії договору страхування та в місці (на території) його дії, з настанням якої (яких) виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій особі.

ЗВТ приймається на страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ за наявності у Страховика чинної ліцензії на право здійснення добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ.

ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

Не відшкодовуються збитки, що сталися внаслідок:

- порушення Страхувальником, його представниками та/або членами екіпажу встановлених правил експлуатації застрахованого ЗВТ;
- експлуатації застрахованого ЗВТ не за призначенням;
- експлуатації застрахованого ЗВТ некваліфікованим екіпажем;
- дій членів екіпажу застрахованого ЗВТ при виконанні службових обов'язків в стані алкогольного сп'яніння або під впливом наркотичних засобів;
- відправки ЗВТ в неморехідному стані, якщо тільки неморехідний стан ЗВТ не був викликаний прихованими недоліками ЗВТ;
- ветхості судна і його приладдя, їх зношеності від часу або звичайного користування;
- завантаження, з відома Страхувальника або його представника, але без відома Страховика, речовин і предметів, небезпечних у відношенні вибуху і самозаймання;
- іонізуючої радіації чи радіоактивного зараження, викликаних будь-яким ядерним паливом (або його згоранням) чи різними ядерними відходами;
- радіоактивних, токсичних, вибухових або інших небезпечних властивостей будь-якої ядерної установки, реактора чи іншого ядерного пристрою або ядерних складників;
- використання будь-якої зброї, принцип дії якої заснований на реакції атомного або ядерного розпаду та/або синтезу, іншої подібної реакції або дії радіоактивної речовини.

Якщо інше не передбачено договором страхування, не відшкодовуються збитки, що сталися внаслідок:

різного роду воєнних дій або військових заходів та їх наслідків, революції, повстання, заколоту або громадськими заворушеннями, спричинених ними, а також актів агресії з боку держави, що перебуває у стані війни, або тих, що спрямовані на таку державу;

захоплення, конфіскації, арешту, заборони чи затримання, їх наслідків і спроб їх здійснення; дії покинутих мін, торпед, бомб та іншими покинутими знаряддями війни;

дій страйкарів, робітників, що приймають участь в локауті або осіб, які приймають участь у порушенні трудової дисципліни, бунтах або громадянських заворушень;

терористичним актом (тероризмом), під яким розуміється дія, яка включає у себе (але не обмежуючись) застосування сили або насильства та/або загрозу застосування сили або насильства особою або групою осіб поза залежності від того, діють вони самостійно, представляють або пов'язані з будь якою (будь якими) організацією (організаціями) або урядом (урядами), яке здійснюється у політичних, релігійних, ідеологічних або подібних цілях, включаючи намір вплинути на будь який уряд та/або залякування суспільства або його частини;

дій будь-якої особи за релігійним, ідеологічним або політичним мотивом;

за договором страхування не відшкодовуються витрати на фонд оплати праці (заробітну плату) та утримання екіпажу застрахованого ЗВТ за весь період часу, протягом якого ЗВТ виведено з експлуатації, крім випадку, коли такі витрати входять до суми витрат за загальною аварією або припадають на період виконання ЗВТ переходу від одного порту до іншого з метою ремонту пошкоджень, отриманих внаслідок настання страхового випадку, або на час ходових випробувань після такого ремонту. При цьому відшкодовуються витрати, що стосуються лише ходового часу.

За цими Правилами Страховик не відшкодовує:

витрати Страхувальника на збір інформації та документів для підтвердження настання страхового випадку та винагороди представникам, призначеним Страхувальником або які діють від його імені для здійснення таких послуг;

збитки й видатки, пов'язані з заподіянням шкоди довкіллю, здоров'ю людей і майну третіх осіб, а також непрямі збитки Страхувальника (упущена вигода, штрафи, пені тощо);

видатки з усунення будь-якого дефекту, якщо дефект не викликав загибелі застрахованого ЗВТ або пошкодження його корпусу, механізмів, машин і обладнання.

Не відшкодовуються збитки та витрати, пов'язані зі зачищенням, піскоструминним очищенням та/або іншим способом підготовки поверхні, фарбуванням підводної частини застрахованого ЗВТ, за винятком збитків та витрат, пов'язаних із:

піскоструминним очищенням та/або іншим способом підготовки поверхні нової зовнішньої обшивки підводної частини застрахованого ЗВТ на березі (на суші), а також доставки та нанесення цехового ґрунту на таку обшивку;

піскоструминним очищенням та/або іншим способом підготовки поверхні:

стиків або ділянок обшивки, що безпосередньо прилягають до заміненої чи відремонтованої обшивки, пошкодженої внаслідок зварювання та/або проведення ремонтних робіт;

площі обшивки, пошкодженої при вирівнюванні (рихтуванні) на місці чи на березі (на суші);

доставкою та нанесенням першого шару ґрунту/антикорозійного покриття на поверхні площі,

зазначені у пп. 4.4.1 та 4.4.2 цих Правил, які визнаються як доцільна частина витрат на ремонт обшивки підводної частини, пошкодженої внаслідок настання страхового випадку.

Умовами договору страхування можуть бути передбачені додаткові обмеження у відшкодуванні збитків і виключення зі страхових випадків, що не суперечать законодавству України.

ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ

Страхова сума - визначена договором страхування грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов договору страхування зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

Страхова сума встановлюється у межах дійсної вартості (на дату укладення договору страхування) ЗВТ та ДО, якщо інше не передбачено договором страхування.

За згодою сторін страхова сума встановлюється у розмірі:

Дійсної вартості ЗВТ та ДО на дату укладення договору страхування.

Певної частки дійсної вартості ЗВТ та/або ДО. При цьому:

Якщо страхова сума становить певну частку вартості (відсоток) застрахованого ЗВТ, страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначених за страховим випадком збитків, якщо інше не передбачено договором страхування.

Якщо ЗВТ прийнятий на страхування на певну частку (відсоток), то всі його складові вважаються застрахованими на таку саму частку, якщо інше не передбачено договором страхування.

Якщо страхова сума, встановлена договором страхування, перевищує дійсну вартість застрахованого ЗВТ на дату укладення договору страхування, то такі положення договору страхування є недійсними у тій частині страхової суми, що перевищує дійсну вартість застрахованого ЗВТ та/або ДО на дату укладення договору страхування та/або на момент настання страхового випадку.

Страхова сума для ЗВТ і для ДО визначається окремо, якщо інше не передбачено договором страхування.

Страхова сума може бути встановлена за окремим страховим ризиком, за групою страхових ризиків, за договором страхування в цілому або на інших умовах, зазначених у договорі страхування.

Договором страхування можуть бути передбачені обмеження розміру виплати страхового відшкодування (ліміти відповідальності Страховика) за окремим страховим випадком, групою страхових випадків або на інших умовах, зазначених у договорі страхування.

У разі викрадення, пошкодження, знищення, загибелі застрахованого ДО, розмір страхового відшкодування обмежується розміром страхової суми за кожною одиницею ДО, визначеною договором страхування та/або заявою на страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

Страхові суми у договорі страхування встановлюються у національній валюті України - гривні. За згодою сторін у договорі страхування може бути зазначена страхова сума в гривнях, в еквіваленті до іншої валюти.

Договором страхування може бути передбачено встановлення страхових сум (лімітів

відповідальності Страховика) щодо компенсації витрат, спрямованих на рятування судна та зменшення збитків внаслідок настання страхового випадку.

Договором страхування в межах страхової суми може бути передбачено відшкодування Страхувальнику документально підтверджених доцільних витрат, пов'язаних із настанням страхового випадку, спрямованих на рятування застрахованого ЗВТ та зменшення збитків внаслідок настання страхового випадку.

Договором страхування може бути передбачена франшиза, яка зазначається у договорі страхування.

Встановлена за договором страхування безумовна франшиза завжди вираховується із суми збитку за кожним страховим випадком.

При встановленні за договором страхування умовної франшизи, збитки, які не перевищують встановленої умовної франшизи, не відшкодовуються Страховиком і відшкодовуються у повному обсязі, якщо їх розмір перевищує умовну франшизу.

Франшиза може встановлюватися як в абсолютному розмірі, так і у відсотках страхової суми.

До франшизи, зазначеної у п.5.12 цих Правил, договором страхування може бути передбачена додаткова франшиза:

Щодо збитку за пошкодженнями головного двигуна й машинного обладнання (включаючи вал гвинта, електропроводку, трубопроводи будь-яких систем: паливної, баластної, осушувальної тощо), що перебуває безпосередньо у машинному відділенні, тунелі гребного валу та в інших приміщеннях, що належать до машинного відділення ЗВТ.

Дана франшиза застосовується щодо згаданої вище суми збитку, після чого до решти такої суми, складеної з сумами всіх інших збитків, що відшкодовуються за цим страховим випадком, застосовується франшиза згідно з п. 5.12 цих Правил.

Льодова франшиза тільки в відношенні збитку за пошкодженнями, що виникли внаслідок контакту з льодом.

Дана франшиза застосовується щодо згаданої вище суми збитку, після чого до решти такої суми, складеної з сумами всіх інших збитків, що відшкодовуються за цим страховим випадком, застосовується франшиза згідно з п. 5.12 цих Правил.

СТРАХОВИЙ ТАРИФ, СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ ТА ПОРЯДОК ЙОГО ВНЕСЕННЯ

Страховий тариф – це ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

Розмір страхового тарифу визначається при укладанні договору страхування за згодою сторін на підставі базових страхових тарифів, які наведені у Додатку 1 цих Правил, з урахуванням ступеня страхового ризику, умов договору страхування та зазначається у договорі страхування.

Розмір та умови внесення страхового платежу визначаються договором страхування.

При укладанні договору страхування Страхувальнику, за узгодженням зі Страховиком, може бути надана можливість внесення страхового платежу частинами. Розміри частин страхового платежу і строки їх внесення визначаються договором страхування.

Першу частину страхового платежу Страхувальник зобов'язаний сплатити не пізніше дати, зазначеної у договорі страхування як дата початку строку дії договору страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

При внесенні страхового платежу частинами, якщо друга чи наступні частини страхового платежу не надійшли у повному обсязі в строки, зазначені у договорі страхування, дія договору страхування в частині зобов'язань Страховика припиняється після завершення 24 години дня, до якого Страхувальник мав внести наступну частину страхового платежу, якщо інше не передбачено договором страхування.

Якщо інше не передбачено договором страхування, Страхувальник втрачає право на внесення страхового платежу частинами, якщо до сплати наступної частини страхового платежу Страхувальник заявив про настання страхового випадку. У такому разі Страховик має право вимагати від Страхувальника внести достроково несплачену частину річного страхового платежу або утримати несплачену частину страхового платежу із суми страхового відшкодування.

Договором страхування може бути передбачено повернення частини страхового платежу за період перебування застрахованого ЗВТ в ремонті або простою, якщо тривалість такого ремонту чи простою перевищить 30 послідовних календарних днів.

ЗВТ не вважається таким, що стоїть на ремонті, якщо:

ремонтні роботи проводяться для підтримання застрахованого ЗВТ в морехідному стані (щодо нормального зносу);

ремонтні роботи здійснюються згідно з рекомендаціями, що містяться в акті огляду застрахованого ЗВТ відповідного Класифікаційного товариства.

ЗВТ вважається таким, що перебуває на ремонті, якщо:

на ньому проводяться будь-які ремонтні роботи, пов'язані із збитком або пошкодженнями, заподіяними застрахованому ЗВТ;

ремонтні роботи включають конструктивні зміни, незалежно від того, чи покриваються вони цим страхуванням.

Якщо застрахований ЗВТ перебуває у небезпечних або незахищених водах, чи у порту або місці простою, неузгоджених із Страховиком, повернення страхового платежу не здійснюється за жодних обставин.

Вантажно-розвантажувальні роботи, а також наявність вантажу на борту не вважаються причиною відмови у поверненні страхового платежу. Однак повернення страхового платежу не здійснюється за період, протягом якого застрахований ЗВТ використовується з метою зберігання вантажу чи для ліхтерних операцій.

При будь-яких змінах ставки страхового тарифу, ставки повернення страхового платежу за час перебування застрахованого ЗВТ у простої чи ремонті узгоджуються додатково.

Якщо 30-денний безперервний період припадає на наступний договір страхування, укладений тим же Страхувальником, повернення страхового платежу розраховується пропорційно за раніше узгодженими ставками за кількість днів, що припадають на строк страхування за цим договором страхування.

Валюта страхування визначається згідно із законодавством України.

СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

Строк дії договору страхування визначається за згодою сторін і зазначається у договорі страхування.

Договір страхування набирає чинності з моменту внесення страхового платежу (його першої частини), якщо інше не передбачено договором страхування.

Договір страхування може укладатися на визначений строк або на рейс:

При укладанні договору страхування на визначений строк (від дати до дати) строк дії договору страхування починається з 00.00 годин і закінчується о 24.00 годині (за місцем укладення договору страхування) дат, зазначених у договорі страхування як дата початку строку дії договору страхування та дата закінчення строку дії договору страхування, за умови своєчасної сплати страхового платежу.

Однак, якщо застрахований ЗВТ в момент закінчення строку дії договору страхування знаходиться в плаванні (перебуватиме на морі), потерпає лихо або знаходиться в порту сховища або порту заходу, договір страхування вважається продовженим до прибуття ЗВТ в порт призначення, за умови попереднього повідомлення Страховика (до закінчення дії договору страхування). При цьому Страхувальником сплачується додатковий страховий платіж пропорційно строку продовження дії договору страхування.

При укладанні договору страхування на рейс (від порту до порту) строк дії договору страхування починається в порту відправлення з моменту віддачі швартових чи зняття з якоря, та закінчується в порту призначення з моменту швартування чи встановлення на якір, якщо інше не передбачено договором страхування.

Територія дії договору страхування зазначається у договорі страхування.

Дія договору страхування розповсюджується лише в тому районі плавання або в тому рейсі, який був обумовлений в договорі страхування. У разі виходу ЗВТ за межі узгодженого району плавання чи при відхиленні від обумовленого в договорі страхування маршруту прямування дія договору страхування припиняється.

Договір страхування може залишатися чинним за умови, якщо Страхувальник письмово повідомить Страховика про майбутню зміну району плавання або маршруту рейсу у строк 3 (трьох) робочих днів (якщо інший строк не зазначений у договорі страхування) до зміни району плавання або маршруту рейсу, і за згоди Страховика сплатити додатковий страховий платіж, якщо така вимога буде пред'явлена Страховиком.

Не вважається порушенням умов договору страхування, якщо інше не передбачено договором страхування, відхилення від маршруту прямування або вихід з району плавання з метою рятування людського життя, суден і вантажів, а також відхилення, викликане дійсною необхідністю забезпечення безпеки подальшого рейсу. Однак про всяке таке відхилення Страхувальник зобов'язаний негайно, як тільки це стане йому відомо (але не пізніше 24 годин з моменту, як це стане йому відомо), письмово повідомляти Страховика.

Договором страхування можуть бути передбачені інші умови щодо дії договору страхування, що не суперечать цим Правилам та законодавству України.

ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

Для укладання договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву за формою, встановленою Страховиком (що є невід'ємною частиною укладеного договору

страхування), або іншим чином заявляє про свій намір укласти договір страхування.

При укладанні договору страхування Страхувальник зобов'язаний:

повідомити Страховику всі відомі обставини, що мають істотне значення для визначення ступеня страхового ризику, якщо ці обставини не відомі та/або не можуть бути відомі Страховику. Істотними визнаються обставини, зазначені у договорі страхування та в заяві на страхування;

пред'явити Страховику документи, що засвідчують особу Страхувальника чи його уповноваженого представника: довіреність або інший документ, що свідчить про наявність та обсяг повноважень представника Страхувальника;

на вимогу Страховика надати Страховику (його представнику) можливість здійснити огляд ЗВТ, щодо якого укладається договір страхування, про що складається акт огляду ЗВТ, який підписується сторонами і зберігається у Страховика. Після укладення договору страхування акт огляду ЗВТ стає його невід'ємною частиною.

Страховик має право вимагати від Страхувальника надання документів, що підтверджують право власності на ЗВТ, його придатність до плавання, копії судових документів, а також може вимагати проведення огляду ЗВТ в доці за участю свого представника, а при необхідності призначити експертизу з метою виявлення фактичного стану ЗВТ та/або встановлення його дійсної вартості. Витрати за організацію огляду ЗВТ несе Страхувальник.

Якщо після укладення договору страхування буде встановлено, що Страхувальник навмисно надав Страховику неправдиві відомості про обставини, зазначені у пп. 8.2, 8.3 цих Правил, та/або приховав від Страховика обставини, що мають істотне значення для визначення ступеня страхового ризику, Страховик має право відмовити Страхувальнику у виплаті страхового відшкодування.

У разі втрати договору страхування в період його дії Страховик видає Страхувальникові за його письмовою заявою дублікат.

Усі зміни та доповнення до умов договору страхування вносяться за згодою Страхувальника і Страховика шляхом укладання додаткової угоди до договору страхування.

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

Страховик має право:

Перевіряти достовірність інформації та документів, наданих Страхувальником, а також виконання (дотримання) умов договору страхування.

З'ясовувати причини, обставини та наслідки настання страхового випадку, перевіряти всі надані Страхувальником документи, направляти запити в компетентні органи з питань, пов'язаних із розслідуванням причин настання страхового випадку і визначенням розміру збитку; самостійно проводити розслідування для з'ясування причин та обставин страхового випадку.

Брати участь у заходах щодо збереження і рятування застрахованого ЗВТ, а також спрямованих на зменшення збитків. Зазначені дії Страховика не є підставою для визнання Страховиком страхового випадку.

Здійснювати огляд ЗВТ (в т.ч. робити фото- та відеозйомку) при укладанні договору страхування, в період його дії та після настання страхового випадку.

Відмовити у виплаті страхового відшкодування у випадках та в порядку, передбачених цими Правилами та договором страхування.

Отримати від Страхувальника та/або Вигодонабувача всі документи, необхідні для реалізації права вимоги до особи, відповідальної за заподіяний збиток.

Ініціювати внесення змін до договору страхування і вимагати від Страхувальника внесення додаткового страхового платежу при підвищенні ступеня ризику.

На дострокове припинення дії договору страхування згідно із законодавством України.

Страховик зобов'язаний:

Ознайомити Страхувальника з умовами договору страхування і цими Правилами.

Упродовж 2 (двох) робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення страхового відшкодування.

При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений договором страхування строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхового відшкодування шляхом сплати пені, розмір якої визначається умовами договору страхування.

Не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, передбачених законом.

Страхувальник має право:

На отримання страхового відшкодування при настанні страхового випадку в порядку, передбаченому договором страхування та цими Правилами.

Ініціювати внесення змін до договору страхування.

На одержання дубліката договору страхування у разі його втрати.

На дострокове припинення дії договору страхування згідно із законодавством України.

Страхувальник зобов'язаний:

Вносити страхові платежі у розмірах і у строки, визначені договором страхування.

При укладанні договору страхування надати Страховику інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику.

Вживати заходи для усунення обставин, що підвищують ступінь ризику.

Якщо інше не передбачено договором страхування, впродовж 3 (трьох) робочих днів повідомити Страховика про будь-яку зміну страхового ризику (відомостей, зазначених у заяві на страхування та/або договорі страхування). У разі збільшення ступеня ризику на вимогу Страховика укласти додаткову угоду до договору страхування і внести додатковий страховий платіж.

При укладанні договору страхування повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо цього предмета договору страхування.

Повідомити Страховика про настання страхового випадку в строк, передбачений умовами договору страхування.

У разі отримання Страхувальником та/або Вигодонабувачем відшкодування збитку в будь-якій формі від третіх осіб, винних у настанні страхового випадку, протягом 3 (трьох) робочих днів (з дня отримання) письмово сповістити про це Страховика, а якщо виплата страхового відшкодування вже була здійснена Страховиком - упродовж 30 (тридцяти) робочих днів повернути Страховику суму отриманого страхового відшкодування або відповідну його частину.

Повернути Страховику виплачену суму страхового відшкодування упродовж 30 (тридцять) робочих днів, якщо протягом встановлених законодавством України строків позовної давності виявиться обставина, яка є підставою для відмови у здійсненні страхового відшкодування.

Сповістити Страховика про судовий процес, що розпочатий по відношенню до третіх осіб або Страхувальника (Вигодонабувача), що має безпосереднє або опосередковане відношення до страхового випадку.

Утримуватися від будь-яких дій, що можуть зашкодити інтересам Страховика, за винятком здійснення своїх прав, що визначені цими Правилами та договором страхування.

Забезпечити право вимоги до осіб, відповідальних за завдану шкоду, а також передати Страховику усі документи та здійснити всі дії, необхідні для забезпечення права вимоги до винуватців (третіх осіб).

Упродовж дії договору страхування підтримувати застрахований ЗВТ в морехідному стані, забезпечувати технічну готовність застрахованого ЗВТ до експлуатації, укомплектувати його екіпажем і забезпечити всім необхідним, а також привести трюми та інші приміщення ЗВТ, в яких перевозиться вантаж, у стан, що забезпечує належне приймання, перевезення та збереження вантажу.

Надати Страховику необхідні повноваження при зверненні до Класифікаційного товариства за інформацією чи за документами стосовно факту настання страхового випадку.

Умовами договору страхування можуть бути передбачені інші права та обов'язки Страховика і Страхувальника.

ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

При настанні події, що має ознаки страхового випадку, Страхувальник, його представник зобов'язані:

Не пізніше 24 годин з моменту настання події, або як тільки стане відомо про настання події, що має ознаки страхового випадку, повідомити Страховика та/або цілодобову сервісну службу Страховика засобом зв'язку, який дозволяє зафіксувати факт повідомлення. Якщо Страхувальник, його представник не могли зробити цього з об'єктивних причин, вони повинні повідомити Страховика та/або цілодобову сервісну службу Страховика одразу, як тільки це стане можливим.

Ужити всіх необхідних заходів для запобігання збільшення розміру шкоди та усунення причин, що сприяють виникненню додаткового збитку.

Повідомити представників компетентних органів залежно від характеру події за місцем її настання (або як тільки стане відомо про її настання) та/або відповідних експертів (на письмову вимогу Страховика) та забезпечити наявність документів, що підтверджують настання страхового випадку.

Без письмової згоди Страховика не робити заяв і не брати на себе зобов'язань щодо добровільного відшкодування збитку, не визнавати повністю чи частково своєї відповідальності і не підписувати будь-яких документів, що встановлюють розміри збитку за вимогами, висунутими до нього у зв'язку зі страховим випадком, окрім випадків, передбачених законодавством України.

Якщо інше не передбачено договором страхування, подати письмову заяву про страховий випадок (за встановленою Страховиком формою) не пізніше 2 (двох) робочих днів від моменту його настання/моменту, коли Страхувальник дізнався про настання страхового випадку. Якщо з поважних причин Страхувальник, його представник не змогли подати Страховику заяви про страховий випадок у встановлений договором страхування строк, вони зобов'язані підтвердити це документально.

Надати Страховику (його представнику) можливість провести огляд застрахованого ЗВТ, провести розслідування причин та розміру збитків, приймати участь в заходах щодо

зменшення збитку та спасінню застрахованого ЗВТ.

Зберігати пошкоджений застрахований ЗВТ в тому виді, в якому він опинився після настання події, що призвела до його пошкодження, до його огляду представником Страховика, за винятком випадків, коли зміна стану пошкодженого застрахованого ЗВТ, здійснюється на вимогу державних або інших органів, в компетенції яких знаходяться такі події, а також із міркувань безпеки та зменшення розміру збитків, за письмовою згодою Страховика.

Якщо інше не передбачено договором страхування, не здійснювати ремонт пошкодженого застрахованого ЗВТ без письмового дозволу Страховика (його представника).

За вимогою Страховика надати йому в письмовій формі всю інформацію, яка необхідна для визначення причин та розміру завданих збитків в результаті настання страхового випадку.

При оголошенні загальної аварії диспашера призначає Страхувальник за письмовим погодженням зі Страховиком. При складанні диспаші з загальної аварії Страхувальник зобов'язаний діяти в інтересах Страховика.

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКУ

Для врегулювання страхового випадку Страхувальник, його представник зобов'язані, якщо інше не передбачено договором страхування, крім заяви, передбаченої п.10.1.5 цих Правил, надати Страховику достовірну інформацію і документи, необхідні для підтвердження факту, причин та обставин настання страхового випадку і визначення розміру страхового відшкодування, а саме:

Договір страхування.

Документи, що підтверджують майновий інтерес стосовно застрахованого ЗВТ: свідоцтво про право власності на застрахований ЗВТ, рахунки-фактури, договори, а також інші документи, які свідчать про право розпоряджатися застрахованим ЗВТ.

Суднові та реєстраційні документи, наявність яких передбачена для типу застрахованого ЗВТ.

Документи, що підтверджують факт, причини настання та обставини страхового випадку:

письмове пояснення капітана ЗВТ про подію з докладним описом причин та обставин морської події; морський протест, якщо такий був заявлений; витяг із судового журналу, та інші офіційні акти (документи) із зазначенням причин настання страхового випадку;

при оголошенні застрахованого ЗВТ пропалим безвісти, - достовірні свідчення про час виходу застрахованого ЗВТ з порту відправлення, а також про неприбуття його до місця призначення у строк, встановлений для визнання ЗВТ пропалим безвісти.

Документи, що підтверджують розмір заподіяних збитків:

акт огляду ЗВТ незалежним Сюрвейєром, призначеним Страховиком чи Страхувальником за узгодженням зі Страховиком;

документи, що підтверджують розмір необхідних, розумних та доцільних витрат, здійснених з метою запобігання і зменшення збитків і рятування ЗВТ, а також інших видів витрат, яких зазнав Страхувальник через настання страхового випадку, відшкодування яких було передбачено договором страхування;

диспаша та інші документи, які дають можливість визначити розмір витрат, пожертв і збитків за загальною аварією в частці ЗВТ;

документи, що підтверджують дійсну вартість застрахованого ЗВТ на момент укладання договору страхування.

Документ, що засвідчує особу - одержувача страхового відшкодування.

Для прийняття обґрунтованого рішення за заявленою подією, з'ясування обставин страхового

випадку та встановлення розміру матеріального збитку, Страховик має право письмово вимагати подання інших документів, що підтверджують факт і обставини настання страхового випадку.

Усі документи, перелічені у цьому розділі, повинні бути достовірними, оформленими та засвідченими належним чином. Документи можуть бути подані англійською, французькою, німецькою або іспанською мовами. Якщо документи складені іншими мовами, Страхувальник має надати офіційний переклад на українську мову. Страховик робить копії наданих Страхувальником документів і долучає їх до справи з урегулювання страхового випадку, а оригінали повертає особі, що надала документи.

ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ЗБИТКІВ ТА ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

Відповідно до цих Правил відшкодуванню підлягають тільки прямі збитки, заподіяні Страхувальнику внаслідок настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування.

Страхове відшкодування виплачується після надання Страхувальником Страховику всіх необхідних документів за страховим випадком, огляду пошкодженого застрахованого ЗВТ Страховиком (його представником) та складання акта огляду, визначення обставин, причин, розміру і характеру заподіяного збитку і визнання Страховиком події страховим випадком.

Розмір страхового відшкодування здійснюється за вирахуванням:

франшизи;

суми, отриманої як відшкодування від особи, винної у заподіянні збитків, чи від третьої особи;

розміру збитків, відшкодованих Страхувальнику іншим страховиком за цим страховим випадком.

Розмір збитку визначається:

у разі фактичної загибелі застрахованого ЗВТ– у розмірі страхової суми, але не більше дійсної вартості застрахованого ЗВТ на момент укладення договору страхування (якщо інше не передбачено договором страхування), включаючи його ДО та майно, що знаходиться на ЗВТ, якщо ці ДО та майно були застраховані за договором страхування.

у разі конструктивної загибелі застрахованого ЗВТ – у розмірі страхової суми, але не більше дійсної вартості застрахованого ЗВТ на момент укладення договору страхування (якщо інше не передбачено договором страхування), за вирахуванням вартості справного обладнання, механізмів та іншого майна, знятого Страхувальником із застрахованого ЗВТ.

у разі пошкодження застрахованого ЗВТ:

у розмірі витрат на його відновлення, необхідних, щоб привести ЗВТ до стану, в якому він був безпосередньо до настання страхового випадку, а саме: витрат на ремонт пошкоджень корпусу, машин, механізмів та устаткування застрахованого ЗВТ, включаючи вартість ремонтних робіт; витрати на матеріали, деталі та запасні частини; витрати на доставку та виготовлення необхідних запасних частин, деталей, вузлів і агрегатів; витрати на буксирування застрахованого ЗВТ до місця ремонту, використання сухого доку для застрахованого ЗВТ; плата за знаходження застрахованого ЗВТ на території заводу під час здійснення ремонтних робіт; витрати на рятування; витрати на запобігання та/чи зменшення збитку тощо, а також витрати на здійснення інших робіт, виконаних для приведення

застрахованого ЗВТ в стан, в якому він перебував до отримання пошкоджень.

якщо застрахований ЗВТ заходив в док не лише для здійснення ремонту пошкоджень, завданих унаслідок настання страхового випадку, а і для проведення інших робіт, то відшкодовуються 50% витрат щодо вводу в док та виведення з доку; при цьому витрати, понесені за користування доком, відшкодовуються тільки за той час, який необхідний для проведення ремонту отриманих пошкоджень внаслідок настання страхового випадку.

у розмірі обґрунтовано здійснених витрат на огляд підводної частини корпусу застрахованого ЗВТ після настання страхового випадку, включаючи витрати на постановку в док, відшкодовуються незалежно від того, чи були виявлені пошкодження чи ні у процесі огляду.

витрати, внески та пожертвування за загальною аварією у частці застрахованого ЗВТ.

У разі дострокового припинення дії договору страхування у зв'язку з продажем застрахованого ЗВТ, Страхувальник має право на відшкодування збитків, що виникли внаслідок страхового випадку, який відбувся під час дії договору страхування, якщо ремонт пошкоджень не здійснювався. Розмір страхового відшкодування за ці пошкодження визначається з огляду на вартість ремонту, який міг би бути проведений до припинення дії договору страхування, але не більше суми, на яку зменшується ринкова вартість застрахованого ЗВТ через наявність пошкоджень, що відшкодовуються за умовами договору страхування.

Страховик не здійснює виплату страхового відшкодування за пошкодження застрахованого ЗВТ, якщо при настанні наступного страхового випадку застрахований ЗВТ буде визнаний фактично чи конструктивно загиблим.

Страховик, що сплатив страхове відшкодування у разі повної загибелі застрахованого ЗВТ, що дає йому право на перехід ЗВТ з усіма судновими документами в його власність, ні в якому разі не буде заявляти права щодо фрахту, незалежно від того, надано заяву про абандон чи ні.

Страхувальник може заявити Страховику про відмову від своїх прав на застрахований ЗВТ (абандон) і отримати повну страхову суму:

У випадках:

пропажі ЗВТ безвісти;

економічної недоцільності відбудування або ремонту застрахованого ЗВТ (при фактичній чи конструктивній загибелі застрахованого ЗВТ);

захоплення застрахованого ЗВТ, застрахованого від такої небезпеки, якщо захоплення триває більше двох місяців.

Заява про абандон повинна бути зроблена Страховику протягом шести місяців з моменту закінчення термінів (настання обставин), зазначених у пп. 12.8.1 та 1.5.15 цих Правил.

Після закінчення шестимісячного терміну Страхувальник втрачає право на абандон, але може вимагати відшкодування збитків на загальних підставах.

Заява про абандон не може бути зроблена Страхувальником умовно і не може бути взята назад.

Якщо після отримання від Страховика відшкодування з'ясується, що застрахований ЗВТ не загинув чи захоплений застрахований ЗВТ буде звільнений, Страховик може вимагати, щоб Страхувальник, залишивши собі застрахований ЗВТ, повернув страхове відшкодування, за

винятком відшкодування часткового збитку, якщо Страхувальник його зазнав.

Якщо застрахований ЗВТ зазнав пошкоджень, які, за заявою Страхувальника, визнаються Класифікаційним товариством такими, що не призводять до втрати морехідності, Сторони мають право письмово узгодити прямування застрахованого ЗВТ до місця усунення пошкоджень або продовження рейсу застрахованого ЗВТ з частково здійсненим ремонтом до найближчого порту чи до кінцевого пункту маршруту.

Якщо Страхувальник чи Вигодонабувач відмовились від свого права вимоги до особи, відповідальної за завдані збитки, або здійснення цього права стало з їх вини неможливим (пропуск строку на заяву претензії до винних осіб згідно з законодавством тощо), Страховик звільняється від сплати страхового відшкодування повністю або у відповідній частині.

Страховик має право:

Проводити тендер або вимагати проведення додаткового тендеру щодо ремонту застрахованого ЗВТ; накласти вето на місце проведення ремонту та/або судноремонтне підприємство. У разі проведення Страховиком тендеру Страхувальнику здійснюється відшкодування поточних експлуатаційних витрат (за винятком витрат, пов'язаних із зарплатнею та утриманням екіпажу), із розрахунку річної ставки 30% страхової суми застрахованого ЗВТ пропорційно періоду, виключно між початком процесу проведення тендеру (розсилання запрошення) та прийняттям тендеру, за умови, що тендер приймається Страхувальником без зволікання, одразу після схвалення Страховиком.

Вибирати порт, до якого повинен прямувати застрахований ЗВТ для постановки в док та/або для здійснення ремонту. При цьому, Страховик відшкодовує Страхувальнику додаткові витрати за цим прямуванням.

Вибір місця для огляду й ремонту (доку, верфі тощо) здійснюється за письмовим погодженням зі Страховиком. Якщо це не узгоджено зі Страховиком - сума збитку визначається Страховиком, виходячи із доцільних обґрунтованих витрат на здійснення ремонту.

Збитки, понесені у зв'язку з пошкодженнями в результаті важких /несприятливих погодних умов, що виникають під час окремого рейсу між двома наступними портами, розглядаються як такі, що відбулися в результаті одного страхового випадку.

Збитки, понесені у зв'язку із загибеллю чи пошкодженням знарядь ловлі водних біологічних ресурсів, що використовуються на застрахованому ЗВТ, побудованому для такого промислу, відшкодовуються лише при настанні страхових ризиків, зазначених у п. 3.2.2 та п. 3.2.3 цих Правил, а також у випадку загибелі разом із застрахованим ЗВТ.

За умови письмового погодження зі Страховиком додаткових умов страхування (відповідно до п. 2.5.3 цих Правил), якщо ЗВТ перебуває у рейсі (з вантажем чи без нього) з метою продажу на злам, або якщо воно було продане для розбирання на металобрухт, страхове відшкодування за збитки від повної загибелі чи пошкодження застрахованого ЗВТ, що настали під час такого рейсу, обмежується ринковою вартістю застрахованого ЗВТ як металобрухту на момент настання страхового випадку.

Якщо у разі зіткнення застрахованого ЗВТ з будь-яким іншим ЗВТ відповідальність лежить на обох ЗВТ і хоча б для одного ЗВТ не обмежується за законом, відшкодування обчислюється за принципом «роздільної» відповідальності, тобто збитки, завдані іншому ЗВТ, відшкодовуються Страховиком з огляду на ступінь вини застрахованого ЗВТ незалежно

від того, в якій сумі і на чию користь має бути здійснений платіж у результаті заліку сум взаємних вимог.

Розрахунок розміру страхового збитку щодо втрати фрахту зазначається в договорі страхування.

Втрата фрахту не відшкодовується Страховиком у разі фактичної чи конструктивної загибелі застрахованого ЗВТ.

У разі, якщо страхова сума, що встановлена договором страхування, нижче дійсної вартості застрахованого ЗВТ та/або застрахованого ДО, умови виплати страхового відшкодування зазначаються у договорі страхування при його укладенні.

Порядок визначення розміру страхового відшкодування при настанні страхового випадку зазначається в договорі страхування.

Якщо застрахований ЗВТ застрахований у кількох страховиків, і загальна страхова сума перевищує вартість застрахованого ЗВТ, то страхове відшкодування, що виплачується всіма страховиками, не може перевищувати вартості застрахованого ЗВТ. При цьому кожний страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми за укладеним ним договором страхування.

До Страховика, який здійснив страхове відшкодування, в межах фактичних витрат переходить право вимоги, яке Страхувальник або інша особа, що одержала страхове відшкодування, має до особи, відповідальної за заподіяний збиток.

Загальний обсяг страхових відшкодувань за всіма страховими випадками, що сталися в період дії договору страхування, не може перевищувати страхової суми, встановленої договором страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

Якщо інше не передбачено договором страхування, то після здійснення Страховиком страхового відшкодування страхова сума може бути відновлена шляхом укладення додаткової угоди до договору страхування та внесення додаткового страхового платежу.

СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ВИПЛАТУ АБО ВІДМОВУ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

Страховик приймає рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування впродовж 30 (тридцять) робочих днів від дня одержання Страховиком всіх необхідних документів, що підтверджують факт настання, причини, обставини та наслідки страхового випадку.

Виплата страхового відшкодування здійснюється на підставі заяви Страхувальника (Вигодонабувача) на страхову виплату та складеного Страховиком страхового акта, із визначенням розміру страхового відшкодування; у строк 15 (п'ятнадцять) робочих днів після прийняття рішення про виплату страхового відшкодування Страховик здійснює виплату страхового відшкодування.

Рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування Страховик направляє Страхувальнику у письмовій формі з обґрунтуванням причин упродовж 15 (п'ятнадцять) робочих днів від дня його прийняття.

Якщо до сплати чергового страхового платежу (при сплаті страхового платежу частинами) Страхувальник заявив про настання страхового випадку, Страховик здійснює страхове відшкодування з урахуванням умов, зазначених у п. 6.7 цих Правил.

ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

Підставою для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування є:

Навмисні дії Страхувальника або особи, на користь якої укладено договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням їх громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника або особи, на користь якої укладено договір страхування, встановлюється відповідно до законодавства України.

Вчинення Страхувальником - фізичною особою або іншою особою, на користь якої укладено договір страхування, умисного злочину, що призвів до страхового випадку.

Подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет договору страхування або про факт настання страхового випадку.

Отримання Страхувальником відшкодування збитків у повному обсязі від особи, винної в їх заподіянні.

Несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховиком перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків.

Інші випадки, передбачені законом.

Умовами договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування, що не суперечать закону.

У разі порушення Страхувальником своїх зобов'язань Страховик має право відмовитися від своїх зобов'язань, якщо це встановлено договором страхування.

Страхувальник може у судовому порядку оскаржити відмову Страховика у виплаті страхового відшкодування.

УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

Дія договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою сторін, а також у разі: закінчення строку дії договору страхування;

виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

несплати Страхувальником страхового платежу або його частини у встановлені договором страхування строки. При цьому договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика впродовж 10 (десять) робочих днів від дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами договору страхування;

ліквідації Страхувальника – юридичної особи або смерті Страхувальника - фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених законодавством України;

ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

ухвалення судового рішення про визнання договору страхування недійсним;

в інших випадках, передбачених законодавством України.

Дію договору страхування може бути достроково припинено на вимогу Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами договору страхування. Про намір достроково припинити дію договору страхування будь-яка сторона зобов'язана належним чином повідомити іншу не пізніше ніж за 30 календарних днів до дати припинення дії договору страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

У разі дострокового припинення дії договору страхування на вимогу Страхувальника, Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору страхування, за вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених

при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

У разі дострокового припинення договору страхування на вимогу Страховика, Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов договору страхування, то Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору страхування, за вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування.

Якщо інше не узгоджено із Страховиком у письмовому вигляді, дія договору страхування автоматично припиняється у наступних випадках/за умови:

зміни класифікаційної групи застрахованого ЗВТ, або зміни, призупинення, припинення, відкликання або закінчення приналежності до свого класу. У випадку знаходження застрахованого ЗВТ в морі, автоматичне припинення страхування повинне бути відкладеним до прибуття у наступний порт. Однак, коли такі зміни, призупинення, припинення або скасування приналежності до класу є результатом загибелі або пошкодження, які покриваються договором страхування від воєнних ризиків та ризиків страйків, таке автоматичне припинення має діяти тільки якщо застрахований ЗВТ відправився з наступного порту без попереднього схвалення класифікаційною групою;

будь-яка зміна у характері власності або приналежності до держави, добровільна або інша, перехід до нового управління, або у чартері на застрахований ЗВТ, або зміни призначення або використання застрахованого ЗВТ, за умови, знаходження вантажу на борту застрахованого ЗВТ, який відправився з порту завантаження або знаходження у морі без вантажу, автоматичне припинення дії має бути відкладеним за необхідності, поки застрахований ЗВТ продовжує свій запланований рейс, до прибуття в кінцевий порт розвантаження, якщо він містить вантаж або в порт призначення, якщо він немає вантажу. Однак, у випадку ревізії, зміни призначення або використання, автоматичне припинення має відбутись через п'ятнадцять днів після такої зміни незалежно від того, знаходиться застрахований ЗВТ в морі чи у порту.

ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

Спори, пов'язані з договором страхування, вирішуються у порядку, передбаченому законодавством України.

ОСОБЛИВІ УМОВИ

Права та обов'язки Страховика та Страхувальника, підстави для відмови у здійсненні страхових виплат, зазначені у цих Правилах, але які не передбачені Законом України «Про страхування», з метою їх поширення на Сторони договору страхування, повинні бути передбачені договором страхування.

PAGE

PAGE

PAGE 2